

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a noua extinsă)

29 septembrie 2021 *

„Concurență – Înțelegeri – Piața condensatorilor electrolitici din aluminiu și din tantal – Decizie prin care se constată încălcarea articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE – Coordonarea prețurilor pe întregul teritoriu al SEE – Comunicare privind obiecțiunile – Orientările din 2006 privind calcularea cuantumului amenzilor – Valoarea vânzărilor – Proportionalitate – Egalitate de tratament – Gravitatea încălcării – Circumstanțe atenuante”

În cauza T-343/18,

Token Corp., cu sediul în Sendai (Japonia), reprezentată de C. Thomas, avocat, și T. Yuen, solocator,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de A. Cleenewerck de Crayencour, F. van Schaik și L. Wildpanner, în calitate de agenți,

pârâtă,

având ca obiect o cerere întemeiată pe articolul 263 TFUE prin care se solicită, cu titlu principal, anularea Deciziei C(2018) 1768 final a Comisiei din 21 martie 2018 privind o procedură de aplicare a articolului 101 [TFUE] și a articolului 53 din Acordul privind SEE (cazul AT.40136 – Condensatori), în măsura în care prin aceasta se aplică amenzi reclamantei, și, cu titlu subsidiar, reducerea cuantumului acestor amenzi,

TRIBUNALUL (Camera a noua extinsă),

compus din doamna M.J. Costeira (raportoare), președintă, domnul D. Gratsias, doamna M. Kancheva, domnul B. Berke și doamna T. Perišin, judecători,

grefier: doamna E. Artemiou, administratoare,

având în vedere faza scrisă a procedurii și în urma ședinței din 12 octombrie 2020,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre¹

Istoricul cauzei

Reclamanta și sectorul vizat

- 1 Reclamanta, Tokin Corp., este o societate cu sediul în Japonia, care produce și vinde condensatori electrolitici din tantal. Aceasta era cunoscută sub numele NEC Tokin Corporation până la 19 aprilie 2017.
- 2 De la 1 august 2009 până la 31 ianuarie 2013, reclamanta era deținută în proporție de 100 % de Nec Corp.
- 3 Încălcarea în cauză privește condensatorii electrolitici din aluminiu și din tantal. Condensatorii sunt componente electrice care stochează energie în mod electrostatic într-un câmp electric. Condensatorii electrolitici sunt utilizați în aproape toate produsele electronice, precum calculatoare personale, tablete, telefoane, climatizoare, frigider, mașini de spălat, produse auto și aparate industriale. Prin urmare, clientela este foarte diversificată. Condensatorii electrolitici, mai precis condensatorii electrolitici din aluminiu și din tantal, sunt produse al căror preț constituie un parametru concurențial important.

Procedura administrativă

- 4 La 4 octombrie 2013, Panasonic și filialele sale au sesizat Comisia Europeană cu o cerere de acordare a unui număr de ordine în temeiul punctelor 14 și 15 din Comunicarea Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea quantumului amenzilor în cauzele referitoare la înțelegeri (JO 2006, C 298, p. 17, Ediție specială, vol. 08/vol. 5, p. 3, denumită în continuare „Comunicarea privind cooperarea din 2006”), furnizând informații cu privire la existența unei presupuse încălcări în sectorul condensatorilor electrolitici.
- 5 La 28 martie 2014, Comisia, în temeiul articolului 18 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele [101 și 102 TFUE] (JO 2003, L 1, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 167), a solicitat informații mai multor întreprinderi care își desfășurau activitatea în sectorul condensatorilor electrolitici, inclusiv reclamantei.
- 6 La 21 mai 2014, reclamanta, împreună cu Nec, a prezentat Comisiei o cerere de reducere a quantumului amenzii în temeiul Comunicării privind cooperarea din 2006.
- 7 La 4 noiembrie 2015, Comisia a adoptat o comunicare privind obiecțiunile pe care a adresat-o inclusiv reclamantei.
- 8 Destinatarii comunicării privind obiecțiunile, printre care și reclamanta, au fost ascuțați de Comisie în cursul audierii care a avut loc între 12 și 14 septembrie 2016.

¹ Sunt redată numai punctele din prezenta hotărâre a căror publicare este considerată utilă de către Tribunal.

Decizia atacată

- 9 La 21 martie 2018, Comisia a adoptat Decizia C(2018) 1768 final privind o procedură de aplicare a articolului 101 [TFUE] și a articolului 53 din Acordul privind SEE (cazul AT.40136 – Condensatori) (denumită în continuare „decizia atacată”).

Încălcarea

- 10 Prin decizia atacată, Comisia a constatat existența unei încălcări unice și continue a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind Spațiul Economic European (SEE) în sectorul condensatorilor electrolitici, la care au participat nouă întreprinderi sau grupuri de întreprinderi, și anume Elna, Hitachi AIC, Holy Stone, Matsuo, Nichicon, Nippon Chemi-Con, Rubycon, Sanyo (care le desemnează pe Sanyo și pe Panasonic împreună), Nec și reclamanta, denumite, împreună, în cele ce urmează „NEC Tokin” (denumite în continuare, împreună, „participanții la înțelegere”) [considerentul (1) și articolul 1 din decizia atacată].
- 11 Comisia a arătat în esență că încălcarea în cauză a avut loc între 26 iunie 1998 și 23 aprilie 2012 pe întreg teritoriul SEE și a constatat în acorduri și/sau practici concertate care aveau ca obiect coordonarea politicilor de prețuri în ceea ce privește furnizarea de condensatori electrolitici din aluminiu și din tantal [considerentul (1) al deciziei atacate].
- 12 Înțelegerea era organizată în principal prin intermediul unor reuniuni multilaterale, care aveau loc în general în Japonia, lunar sau o dată la două luni, la nivelul superior al direcției de vânzare, iar o dată la șase luni, la nivelul conducerii, inclusiv al președinților [considerentele (63), (68) și (738) ale deciziei atacate].
- 13 Reuniunile multilaterale au fost organizate mai întâi între anii 1998 și 2003, sub denumirea „cercul condensatorului/condensatorilor electrolitici” sau „conferința condensatorilor electrolitici” sau „reuniuni ECC”. În continuare, acestea au fost organizate, între anii 2003 și 2005, sub denumirea „conferință aluminiu-tantal” sau „grupul condensatorilor din aluminiu sau din tantal” sau „reuniuni ATC”. În sfârșit, între anii 2005 și 2012, ele au fost organizate sub denumirea „grup de studiu de piață” sau „grup de marketing” (denumite în continuare „reuniunile MK”). În paralel cu reuniunile MK și în completarea acestora, între anii 2006 și 2008 au fost organizate reuniuni denumite „creșterea costurilor” sau „extinderea condensatorilor” (denumite în continuare „reuniunile CUP”) [considerentul (69) al deciziei atacate].
- 14 Pe lângă aceste reuniuni multilaterale, participanții la înțelegere aveau de asemenea, potrivit nevoilor, contacte bilaterale și trilaterale ad-hoc [considerentele (63), (75) și (739) ale deciziei atacate].
- 15 În cadrul schimburilor anticoncurențiale, participanții la înțelegere, în esență, schimbau informații privind prețurile și viitoarele prețuri practicate, viitoarele reduceri de prețuri și intervalele acestor reduceri, oferta și cererea, inclusiv oferta și cererea viitoare, și, în anumite cazuri, încheiau, aplicau și urmau acorduri privind prețurile [considerentele (62), (715), (732) și (741) ale deciziei atacate].

- 16 Comisia a considerat că comportamentul participanților la înțelegere constituia o formă de acord și/sau de practică concertată care urmărea un obiectiv comun, și anume evitarea concurenței prin prețuri și coordonarea comportamentului viitor al acestora privind vânzarea de condensatori electrolitici, reducând astfel incertitudinea pe piață [considerentele (726) și (731) ale deciziei atacate].
- 17 Comisia a concluzionat că acest comportament avea un obiect anticoncurențial unic [considerentul (743) al deciziei atacate].

Răspunderea reclamantei și a Nec

- 18 Comisia a reținut răspunderea reclamantei pentru participarea sa directă la înțelegere între 29 ianuarie 2003 și 23 aprilie 2012, cu excepția reuniunilor CUP [considerentele (944) și (1022) și articolul 1 litera (e) din decizia atacată].
- 19 În plus, Comisia a reținut răspunderea Nec în calitatea sa de societate-mamă, care deținea integral capitalul reclamantei, pentru perioada cuprinsă între 1 august 2009 și 23 aprilie 2012, mai puțin în ceea ce privește reuniunile CUP [considerentele (945) și (1022) și articolul 1 litera (e) din decizia atacată].

Amenzile aplicate reclamantei

- 20 Articolul 2 literele (f) și (g) din decizia atacată aplică, pe de o parte, o amendă în cuantum de 5 036 000 de euro reclamantei „în solidar” cu Nec și, pe de altă parte, o amendă în cuantum de 8 814 000 de euro reclamantei.

Calculul cuantumului amenzilor

- 21 În vederea calculului cuantumului amenzilor, Comisia a urmat metodologia expusă în Orientările privind calcularea amenzilor aplicate în temeiul articolului 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1/2003 (JO 2006, C 210, p. 2, Ediție specială, 08/vol. 4, p. 264, denumite în continuare „Orientările din 2006”) [considerentul (980) al deciziei atacate].
- 22 În primul rând, pentru a stabili cuantumul de bază al amenzilor aplicate reclamantei, Comisia a luat în considerare valoarea vânzărilor din ultimul an complet de participare la încălcare, în conformitate cu punctul 13 din Orientările din 2006 [considerentul (989) al deciziei atacate].
- 23 Comisia a calculat valoarea vânzărilor pe baza vânzărilor de condensatori electrolitici din aluminiu și din tantal facturate unor clienți cu sediul în SEE [considerentul (990) al deciziei atacate].
- 24 În plus, Comisia a calculat valoarea relevantă a vânzărilor în mod separat pentru cele două categorii de produse, și anume condensatorii electrolitici din aluminiu și condensatorii electrolitici din tantal, și le-a aplicat coeficienți multiplicatori diferiți în funcție de durată [considerentul (991) al deciziei atacate].

- 25 În ceea ce o privește pe reclamantă, Comisia a reținut un coeficient multiplicator pentru durata de 9,23, corespunzător perioadei cuprinse între 29 ianuarie 2003 și 23 aprilie 2012 [tabelul 1 din considerentul (1007) al deciziei atacate].
- 26 Comisia a stabilit proporția din valoarea vânzărilor care trebuia reținută pentru gravitatea încălcării la 16 %. În această privință, ea a apreciat că „aranjamentele” orizontale de coordonare a prețurilor se regăseau, prin însăși natura lor, printre cele mai grave încălcări ale articolului 101 TFUE și ale articolului 53 din Acordul privind SEE și că înțelegerea cuprindea întregul teritoriu al SEE [considerentele (1001)-(1003) ale deciziei atacate].
- 27 Comisia a aplicat un quantum suplimentar de 16 %, în temeiul punctului 25 din Orientările din 2006, pentru a se asigura de caracterul suficient de disuasiv al amenzii aplicate [considerentul (1009) al deciziei atacate].
- 28 Prin urmare, Comisia a stabilit la 16 799 000 de euro quantumul de bază al amenzii care urma să fie aplicată reclamantei, dintre care 6 108 000 corespundeau quantumului de bază al amenzii care urma a se aplica reclamantei în solidar cu Nec [tabelul 2 din considerentul (1010) al deciziei atacate].
- 29 În al doilea rând, în ceea ce privește ajustările quantumului de bază al amenzilor, pe de o parte, Comisia a acordat reclamantei și societății Nec, în temeiul circumstanțelor atenuante, o reducere de 3 % din quantumul de bază al amenzii pentru motivul că participarea lor la reuniunile CUP nu era dovedită și că nimic nu dovedea că avuseseră cunoștință de acestea [considerentul (1022) al deciziei atacate].
- 30 Pe de altă parte, Comisia a apreciat că, la momentul la care fusese săvârșită încălcarea în cauză, Nec fusese deja considerată răspunzătoare pentru un comportament anticoncurențial care fusese constatat prin Decizia C(2011) 180/09 final a Comisiei din 19 mai 2010 privind o procedură de aplicare a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE (cazul COMP/38.511 – DRAM). În consecință, Comisia a apreciat că, pentru Nec, quantumul de bază al amenzii trebuia majorat cu 50 % în temeiul circumstanței agravante a încălcărilor repetate [considerentele (1011)-(1013) ale deciziei atacate].
- 31 În al treilea rând, Comisia a acordat reclamantei și societății Nec, pentru cooperarea lor în temeiul Comunicării privind cooperarea din 2006, o reducere de 15 % a quantumului oricărei amenzi care, în caz contrar, le-ar fi fost aplicată pentru încălcare [considerentele (1104) și (1105) ale deciziei atacate].
- 32 Prin urmare, Comisia a stabilit la 16 445 000 quantumul total al amenzilor aplicate reclamantei și societății Nec [tabelul 3 din considerentul (1139) al deciziei atacate].

[omissis]

Procedura și concluziile părților

- 34 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 3 iunie 2018, reclamanta a introdus prezenta acțiune.
- 35 La 26 septembrie 2018 s-a depus la grefa Tribunalului memoriul în apărare al Comisiei.

- 36 Replica și duplica au fost depuse la grefa Tribunalului la 22 noiembrie 2018 și, respectiv, la 29 ianuarie 2019.
- 37 La propunerea Camerei a doua a Tribunalului, acesta a decis, în aplicarea articolului 28 din Regulamentul său de procedură, trimiterea cauzei în fața unui complet de judecată extins.
- 38 Întrucât compunerea camerelor Tribunalului a fost modificată, în aplicarea articolului 27 alineatul (5) din Regulamentul de procedură, judecătoreea raportoare a fost repartizată la Camera a noua extinsă, căreia, în consecință, i-a fost atribuită prezenta cauză.
- 39 La propunerea judecătoreii raportoare, Tribunalul (Camera a noua extinsă) a decis deschiderea procedurii orale și, în cadrul măsurilor de organizare a procedurii prevăzute la articolul 89 din Regulamentul de procedură, a adresat părților întrebări scrise, la care le-a invitat să răspundă în cadrul ședinței. Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 12 octombrie 2020.
- 40 În urma decesului domnului judecător Berke survenit la 1 august 2021, cei trei judecători care au semnat prezenta hotărâre au continuat deliberările, în conformitate cu articolul 22 și cu articolul 24 alineatul (1) din Regulamentul de procedură.
- 41 Reclamanta solicită Tribunalului:
- cu titlu principal, anularea articolului 2 literele (f) și (g) din decizia atacată, în măsura în care aceste dispoziții îi aplică amenzi;
 - cu titlu subsidiar, reducerea cuantumului amenzilor care i-a fost aplicate;
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.
- 42 Comisia solicită Tribunalului:
- respingerea acțiunii;
 - obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

- 43 Reclamanta invocă două motive atât în susținerea concluziilor sale, prezentate cu titlu principal, prin care se solicită anularea amenzilor care i-au fost aplicate, cât și în susținerea concluziilor sale, prezentate cu titlu subsidiar, prin care se solicită reducerea cuantumului acestor amenzi. Aceste motive sunt întemeiate pe diverse erori și încălcări săvârșite de Comisie și referitoare, în ceea ce privește primul motiv, la perioada de referință aleasă pentru stabilirea valorii vânzărilor în vederea calculării cuantumului de bază al amenzilor și, respectiv, în ceea ce privește cel de al doilea motiv, la neaplicarea de către Comisie a unui coeficient de gravitate mai scăzut ca urmare a neparticipării reclamantei la reuniunile CUP.

Cu privire la concluziile de anulare a deciziei atacate

[*omissis*]

Cu privire la primul motiv, referitor la perioada de referință aleasă pentru stabilirea valorii vânzărilor în vederea calculării cuantumului de bază al amenzilor

[omissis]

– Cu privire la primul aspect al primului motiv, întemeiat pe nerespectarea limitelor impuse puterii de apreciere a Comisiei în temeiul articolului 23 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003 și pe încălcarea principiului proporționalității

- 51 În cadrul primului aspect al primului motiv, reclamanta susține că Comisia nu a respectat limitele care se impuneau puterii sale de apreciere în temeiul articolului 23 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003 și a încălcat principiul proporționalității, întrucât a utilizat, pentru calcularea cuantumului de bază al amenzii, valoarea vânzărilor reclamantei în cursul ultimului an complet de participare la încălcare.

[omissis]

- 79 În al treilea rând, trebuie respins argumentul reclamantei întemeiat pe faptul că Comisia ar fi modificat data încetării încălcării, având în vedere că această modificare ar avea ca efect multiplicarea valorii vânzărilor reclamantei și, în consecință, a cuantumului amenzii.
- 80 În speță, trebuie, desigur, să se constate că comunicarea privind obiecțiunile trimisă de Comisie indica faptul că reclamanta participase la încălcare până la 11 decembrie 2013 (a se vedea punctul 310 din comunicarea privind obiecțiunile), în timp ce, în decizia atacată, Comisia arată, pe de o parte, că durata încălcării în cauză este stabilită până la 23 aprilie 2012 și, pe de altă parte, că reclamanta a participat la aceasta până la această dată [a se vedea considerentul (971) și articolul 1 litera (e) din decizia atacată].
- 81 Cu toate acestea, trebuie amintit că, în vederea respectării dreptului la apărare în desfășurarea procedurilor administrative în materie de politică în domeniul concurenței, articolul 27 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003 prevede trimiterea către părți a unei comunicări privind obiecțiunile. Astfel cum reiese dintr-o jurisprudență constantă, această comunicare trebuie să prevadă, în mod clar, toate elementele esențiale pe care se întemeiază Comisia în acest stadiu al procedurii. Această indicație poate fi făcută în mod succint și decizia nu trebuie să fie în mod necesar o copie a expunerii obiecțiunilor, întrucât această comunicare constituie un document pregătit de către Comisie care are caracter pur provizoriu (a se vedea Hotărârea din 5 decembrie 2013, SNIA/Comisia, C-448/11 P, nepublicată, EU:C:2013:801, punctele 41 și 42 și jurisprudența citată).
- 82 Întrucât aprecierea faptelor reținute în comunicarea privind obiecțiunile nu poate fi, prin definiție, decât provizorie, o decizie ulterioară a Comisiei nu poate fi anulată pentru simplul motiv că concluziile definitive întemeiate pe aceste fapte nu corespund în mod precis acestei aprecieri provizorii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 decembrie 2013, SNIA/Comisia, C-448/11 P, nepublicată, EU:C:2013:801, punctul 43).
- 83 În acest context, Comisia trebuie să asculte destinatarii unei comunicări privind obiecțiunile și, dacă este cazul, să țină seama de observațiile lor care urmăresc să răspundă la obiecțiunile reținute prin modificarea analizei sale, tocmai pentru a respecta dreptul lor la apărare. Astfel, Comisiei trebuie să i se permită să își precizeze aprecierea în decizia sa finală, ținând seama de elementele care rezultă din procedura administrativă, fie pentru a înlătura obiecțiuni care s-ar

dovedi neîntemeiate, fie pentru a rectifica și a completa atât în fapt, cât și în drept argumentarea sa în susținerea obiecțiilor pe care le reține, însă cu condiția să rețină numai fapte cu privire la care persoanele interesate au avut ocazia să prezinte explicații și să fi furnizat în cursul procedurii administrative elementele necesare pentru apărarea acestora (a se vedea Hotărârea din 5 decembrie 2013, SNIA/Comisia, C-448/11 P, nepublicată, EU:C:2013:801, punctul 44 și jurisprudența citată).

- 84 Astfel cum Curtea a statuat deja, în cadrul unei proceduri de control al operațiunilor de concentrare de întreprinderi, Comisia nu este obligată la menținerea aprecierilor de fapt sau de drept efectuate în comunicarea privind obiecțiunile. Dimpotrivă, aceasta trebuie să își motiveze decizia finală prin evaluările sale definitive bazate pe rezultatele întregii sale investigații, așa cum se prezentau la momentul încheierii procedurii oficiale. Pe de altă parte, Comisia nu este obligată să explice eventualele diferențe față de evaluările sale provizorii conținute în comunicarea privind obiecțiunile (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 10 iulie 2008, Bertelsmann și Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, punctele 64 și 65). Această jurisprudență poate fi transpusă unei proceduri de aplicare a articolului 101 TFUE, precum în speță.
- 85 În speță, trebuie arătat că data încetării încălcării, indicată în comunicarea privind obiecțiunile, avea un caracter pur provizoriu și că Comisia putea încă să o modifice ulterior acesteia până la adoptarea unei decizii finale. Prin urmare, nu se poate reproșa Comisiei că a ținut seama, în decizia atacată, de o dată de încetare a încălcării diferită de cea pe care o menționase în comunicarea privind obiecțiunile. În consecință, decizia atacată nu poate fi anulată pentru simplul motiv că, în această decizie, Comisia a reținut o dată de încetare a încălcării diferită de cea pe care a reținut-o, cu titlu provizoriu, în etapa comunicării privind obiecțiunile.
- 86 În orice caz, mai întâi, din memoriile reclamantei, precum și din răspunsul său la o întrebare care i-a fost adresată în ședința reiese că reclamanta nu contestă data încetării încălcării indicată în decizia atacată. De asemenea, ea nu repune în discuție faptul că a participat la această încălcare între 29 ianuarie 2003 și 23 aprilie 2012 și că, în consecință, ultimul an complet al participării sale la încălcare corespunde perioadei cuprinse între 1 aprilie 2011 și 31 martie 2012.
- 87 În continuare, trebuie arătat că decizia Comisiei privind stabilirea datei încetării încălcării se întemeiază în mod necesar pe elemente referitoare la încălcarea însăși, iar nu pe reguli aplicabile calculului cuantumului amenzilor. În consecință, o astfel de decizie nu se poate traduce, în sine, printr-o încălcare a acestor din urmă reguli.
- 88 În sfârșit, în speță, presupunând că cuantumul amenzii aplicate reclamantei este mai ridicat ca urmare a utilizării de către Comisie a ultimului an complet de participare la încălcare drept an de referință pentru calcularea valorii vânzărilor, trebuie arătat că această creștere este, în orice caz, rezultatul aplicării de către Comisie a regulii care figurează la punctul 13 din Orientările din 2006 și, prin urmare, a metodei de calculare a cuantumului amenzii prevăzute în aceste orientări.
- 89 Or, astfel cum arată Comisia, Tribunalul a statuat deja că scurtarea duratei încălcării poate avea drept consecință o amendă mai mare, când aceasta este rezultatul aplicării de către instituția respectivă a metodei de calcul al cuantumului amenzii prevăzut în Orientările din 2006 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 mai 2015, Timab Industries și CFPR/Comisia, T-456/10, EU:T:2015:296, punctele 81 și 82).

90 Pe de altă parte, trebuie constatat că reclamanta nu prezintă niciun argument circumstanțiat în susținerea pretensei încălcări a principiului proporționalității. În orice caz, din cele ce precedă nu reiese că Comisia ar fi încălcat principiul proporționalității în sensul jurisprudenței citate la punctul 63 de mai sus, atunci când a aplicat în speță norma de la alineatul (13) din Orientările din 2006 și când a stabilit ca dată a încetării încălcării o dată anterioară celei indicate în comunicarea privind obiecțiunile.

91 Prin urmare, primul aspect al primului motiv trebuie înlăturat.

– Cu privire la al doilea aspect al primului motiv, întemeiat pe încălcarea principiilor nediscriminării și egalității de tratament

92 În cadrul celui de al doilea aspect al primului motiv, reclamanta susține că Comisia a încălcat principiul egalității de tratament și a creat un risc de discriminare. Pe de o parte, aceasta ar fi utilizat ultimul an complet de participare la încălcare pentru a stabili valoarea vânzărilor reclamantei, cunoscând totodată că acest lucru ar conduce la o amendă considerabil mai ridicată. Pe de altă parte, Comisia ar fi aplicat trei metodologii diferite pentru a alege anul de referință, aceste metodologii determinând șapte ani de referință diferiți. Astfel, Comisia ar fi utilizat ani de referință diferiți pentru mai mulți destinatari ai deciziei atacate, și anume pentru Nippon, pentru Hitachi, pentru Nichicon, pentru Elna și pentru Sanyo.

[omissis]

99 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, principiul egalității de tratament nu este încălcat decât atunci când situații comparabile sunt tratate în mod diferit sau când situații diferite sunt tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv (a se vedea Hotărârea din 5 decembrie 2013, Solvay/Comisia, C-455/11 P, nepublicată, EU:C:2013:796, punctul 77 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 11 iulie 2014, Esso și alții/Comisia, T-540/08, EU:T:2014:630, punctul 101 și jurisprudența citată).

100 De asemenea, pe de o parte, trebuie amintit că, în măsura în care cifra de afaceri a întreprinderilor implicate în aceeași încălcare trebuie să stea la baza stabilirii relațiilor dintre amenzile care urmează să fie aplicate, este necesară delimitarea perioadei care trebuie luată în considerare, astfel încât cifrele obținute să fie cât mai comparabile posibil. Rezultă de aici că o întreprindere determinată nu poate cere Comisiei să se întemeieze, în privința sa, pe o perioadă diferită de cea reținută în mod general decât cu condiția să demonstreze că cifra de afaceri pe care a realizat-o în această din urmă perioadă nu constituie, din motive care îi sunt proprii, o indicație a dimensiunii sale veritabile și a puterii sale economice și nici a amplitudinii încălcării pe care aceasta a săvârșit-o (a se vedea Hotărârea din 11 iulie 2014, Sasol și alții/Comisia, T-541/08, EU:T:2014:628, punctul 334 și jurisprudența citată).

101 Pe de altă parte, trebuie amintit că, pentru calcularea amenzilor aplicate întreprinderilor care au participat la o înțelegere, un tratament diferențiat între întreprinderile în cauză este inerent exercitării competențelor care îi revin Comisiei în materie. Astfel, în cadrul marjei sale de apreciere, Comisia are obligația să individualizeze sancțiunea în funcție de comportamentele și de caracteristicile proprii întreprinderilor în cauză în vederea garantării, în fiecare caz, a deplinei eficacități a normelor de concurență ale Uniunii (a se vedea Hotărârea din 5 decembrie 2013, Caffaro/Comisia, C-447/11 P, nepublicată, EU:C:2013:797, punctul 50 și jurisprudența citată).

- 102 În speță, din considerentul (989) al deciziei atacate reiese că, pentru a determina cuantumul de bază al amenzilor care urmau să fie aplicate, Comisia, invocând regula prevăzută la punctul 13 din Orientările din 2006, a utilizat ultimul an complet (mai precis, ultimul exercițiu financiar complet) de participare la încălcare ca perioadă de referință pentru calcularea valorii vânzărilor tuturor participanților la înțelegere, cu excepția Elna și a Nippon Chemi-Con.
- 103 De asemenea, din considerentul (991) al deciziei atacate reiese că Comisia a calculat valoarea vânzărilor în mod separat pentru cele două categorii de produse, și anume condensatorii electrolitici din aluminiu și condensatorii electrolitici din tantal (a se vedea punctul 24 de mai sus).
- 104 În plus, din tabelul 1 din considerentul (1007) al deciziei atacate rezultă că, având în vedere diferitele perioade de încălcare, precum și diferitele exerciții financiare ale întreprinderilor în cauză, ultimul an complet (chiar și ultimul exercițiu financiar complet) de participare la încălcare nu era întotdeauna același pentru întreprinderile în cauză.
- 105 În special, din considerentele (987)-(991) și (1007) ale deciziei atacate reiese în special că, în privința reclamantei, Comisia a considerat că aceasta a participat la încălcare până la 23 aprilie 2012 și că ultimul exercițiu complet înainte de încetarea încălcării era cel cuprins între aprilie 2011 și martie 2012.
- 106 În ceea ce privește societatea Nichicon, Comisia a apreciat că aceasta a participat la încălcarea privind condensatorii electrolitici din tantal până la 9 martie 2010 și că ultimul exercițiu complet înainte de încetarea încălcării privind acești condensatori era cel cuprins între aprilie 2008 și martie 2009. De asemenea, Comisia a apreciat că aceasta a participat la încălcarea privind condensatorii electrolitici din aluminiu până la 31 mai 2010 și că ultimul exercițiu complet anterior încetării încălcării privind acești condensatori era cel cuprins între aprilie 2009 și martie 2010.
- 107 În ceea ce privește societatea Hitachi, Comisia a considerat că aceasta a participat la încălcare până la 18 februarie 2010 și că ultimul exercițiu complet înainte de încetarea încălcării era cel cuprins între aprilie 2008 și martie 2009.
- 108 În ceea ce privește societatea Sanyo, Comisia a considerat că aceasta a participat la încălcare până la 19 aprilie 2011 și că ultimul exercițiu complet înainte de încetarea încălcării era cel cuprins între aprilie 2010 și martie 2011.
- 109 Pe de altă parte, în ceea ce privește societățile Elna și Nippon Chemi-Con, Comisia a apreciat că, dat fiind că Elna și Nippon Chemi-Con au încetat să vândă condensatori electrolitici din tantal înainte de încetarea participării lor la încălcare, era necesar, în ceea ce privește acești condensatori, să se țină seama de valoarea vânzărilor din cursul ultimului exercițiu complet în care aceste întreprinderi i-au vândut pentru a evita ca valoarea vânzărilor să subevalueze importanța economică a încălcării. Astfel, în ceea ce privește societatea Elna, Comisia a considerat că, ținând seama de faptul că aceasta a încetat să vândă condensatori electrolitici din tantal la 1 august 2010, trebuia să se ia în considerare anul 2009 pentru a se stabili valoarea vânzărilor. În ceea ce privește societatea Nippon Chemi-Con, Comisia a apreciat că trebuia să se ia în considerare, drept an de referință, pe de o parte, ultimul an complet de participare la încălcare în ceea ce privește valoarea vânzărilor de condensatori electrolitici din aluminiu, și anume anul 2011-2012, și, pe de altă parte, ultimul an complet în cursul căruia această întreprindere a vândut

condensatori electrolitici din tantal, în ceea ce privește valoarea vânzărilor acestora, și anume anul 2003-2004 [a se vedea considerentele (9) și (34) și nota de subsol de la pagina nr. 1643 din decizia atacată].

- 110 Din toate cele de mai sus rezultă că, în primul rând, pentru a determina cuantumul de bază al amenzilor ce urmau a fi aplicate, pe de o parte, Comisia a utilizat pentru toți participanții la înțelegere, cu excepția Elna și a Nippon Chemi-Con, criteriul care figurează la punctul 13 din Orientările din 2006, luând în considerare valoarea vânzărilor realizate în ultimul an complet al participării lor la încălcare. Pe de altă parte, Comisia a calculat în mod separat, pentru toți participanții la înțelegere, valoarea relevantă a vânzărilor celor două categorii de produse vizate, și anume condensatorii electrolitici din aluminiu și din tantal (a se vedea punctele 102 și 103 de mai sus).
- 111 Desigur, aplicarea criteriului care figurează la punctul 13 din Orientările din 2006 nu a condus la utilizarea aceleiași perioade anuale pentru cele șapte întreprinderi vizate de acest criteriu, având în vedere diferitele perioade ale încălcării reținute în privința lor (a se vedea punctele 105-108 de mai sus).
- 112 Cu toate acestea, trebuie arătat că criteriul ultimului an complet de participare la încălcare a fost aplicat de Comisie în mod coerent și obiectiv celor șapte întreprinderi în cauză. Astfel, diferența observată între perioadele anuale reținute în privința lor nu este decât rezultatul aplicării criteriului menționat, care ține seama de diferitele perioade de participare la încălcare, precum și de diferitele exerciții financiare ale întreprinderilor în cauză (a se vedea punctele 105-108 de mai sus).
- 113 De asemenea, chiar dacă perioadele anuale în cauză nu corespund aceluiași an calendaristic sau aceluiași exercițiu financiar, nu este mai puțin adevărat că cifrele de afaceri realizate de fiecare întreprindere în cursul acestor ani sunt comparabile între ele. Astfel, pe de o parte, în ceea ce îi privește pe toți participanții la înțelegere, cu excepția Elna și a Nippon Chemi-Con, aceste perioade anuale au fost alese potrivit aceluiași criteriu obiectiv, cel al ultimului an complet de participare a lor la încălcare. Pe de altă parte, în ceea ce îi privește pe toți participanții la înțelegere, Comisia a urmat aceeași metodă de calcul, luând în considerare în mod separat valoarea vânzărilor fiecăruia dintre cele două tipuri de condensatori vizați.
- 114 Prin urmare, metoda de calcul al valorii vânzărilor urmată de Comisie nu este arbitrară și nu conduce, în sine, la o încălcare a principiilor nediscriminării și egalității de tratament.
- 115 În plus, astfel cum s-a arătat la punctul 78 de mai sus, reclamanta nu a demonstrat că anul de referință care i-a fost aplicat, prin aplicarea criteriului uniform menționat, nu ar fi reprezentativ pentru dimensiunea sa reală și pentru puterea sa economică pe piață sau pentru amploarea încălcării sale.
- 116 În al doilea rând, de aici rezultă că faptul că Comisia nu a utilizat ultimul an complet de participare la încălcare drept criteriu pentru determinarea valorii vânzărilor de condensatori electrolitici din tantal efectuate de Elna și de Nippon Chemi-Con (a se vedea punctul 109 de mai sus) se dovedește justificat în mod obiectiv de diferența dintre situația acestor două întreprinderi și cea a celorlalți șapte participanți la înțelegere. Astfel, spre deosebire de aceștia din urmă, primele două întreprinderi încetaseră să vândă acest tip de condensatori înainte de încetarea participării lor la încălcare, ceea ce, de altfel, reclamanta nu contestă.

- 117 Or, astfel cum reiese din jurisprudența Curții, atunci când, pentru o anumită întreprindere, cifra de afaceri care se raportează la anul de referință reținut în privința celorlalte părți la înțelegere nu constituie o indicație utilă și fiabilă a situației economice reale a acestei întreprinderi în perioada încălcării, Comisia este abilitată să ia în considerare cifra de afaceri a întreprinderii respective referitoare la un an diferit de acest an de referință comun pentru a fi în măsură să evalueze corect resursele financiare ale acesteia și să asigure caracterul disuasiv al amenzii, cu condiția însă ca alegerea anului să fie efectuată după un criteriu coerent și justificat în mod obiectiv (a se vedea Hotărârea din 5 decembrie 2013, Caffaro/Comisia, C-447/11 P, nepublicată, EU:C:2013:797, punctul 52 și jurisprudența citată).
- 118 În acest context, Comisia a considerat, fără a săvârși o eroare, că ar trebui să se țină seama de valoarea vânzărilor din cursul ultimului exercițiu complet în care cele două întreprinderi au vândut condensatori electrolitici din tantal pentru ca, pe de o parte, să se țină seama de situația economică reală a acestor întreprinderi în perioada încălcării și, pe de altă parte, să se evite ca valoarea vânzărilor să subestimeze importanța economică a încălcării.
- 119 Pe de altă parte, trebuie arătat, asemenea Comisiei, că faptul că stabilirea valorii vânzărilor a putut fi mai avantajoasă pentru anumiți participanți la înțelegere decât pentru reclamantă nu constituie, în sine, o discriminare. Teza reclamantei presupune că stabilirea quantumului amenzii care urmează a fi aplicată de Comisie este rezultatul unui exercițiu aritmetic precis, care poate determina impunerea unei amenzi într-un quantum cât mai redus posibil, supoziție care este eronată în raport cu punctul 6 din Orientările din 2006 și cu jurisprudența Curții (a se vedea prin analogie Hotărârea din 16 februarie 2017, H&R ChemPharm/Comisia, C-95/15 P, nepublicată, EU:C:2017:125, punctul 78 și jurisprudența citată).
- 120 Prin urmare, contrar celor susținute de reclamantă, Comisia nici nu a creat un risc de discriminare, nici nu a încălcat principiul egalității de tratament prin faptul că, pe de o parte, a ales, pentru a stabili valoarea vânzărilor participanților la înțelegere, criteriul general al ultimului an complet de participare la încălcare și, pe de altă parte, a aplicat, luând în considerare în mod separat valoarea vânzărilor celor două tipuri de condensatori electrolitici în cauză, un criteriu diferit în privința altor două întreprinderi care, spre deosebire de ceilalți participanți, au încetat să vândă unul dintre acești condensatori cu mai mulți ani înainte de încetarea participării lor la înțelegere.
- [omissis]
- 126 În aceste condiții, trebuie să se considere că reclamanta nu a reușit să demonstreze că Comisia a depășit limitele puterii sale de apreciere în materie de stabilire a quantumului amenzilor și a încălcat principiile nediscriminării și egalității de tratament în stabilirea anului de referință pentru determinarea quantumului vânzărilor ce trebuie luate în considerare în vederea calculării quantumului de bază al amenzilor.
- 127 Al doilea aspect al primului motiv și, prin urmare, acest motiv în totalitate trebuie, așadar, înlăturate.

Cu privire la al doilea motiv, referitor la neaplicarea de către Comisie a unui coeficient de gravitate mai redus

[omissis]

129 Comisia contestă aceste argumente.

[omissis]

- 131 În această privință, trebuie amintit că, în conformitate cu punctele 19-22 din Orientările din 2006, unul dintre cei doi factori pe care se întemeiază cuantumul de bază al amenzii este proporția din valoarea vânzărilor în cauză determinată în funcție de gradul de gravitate a încălcării. Aprecierea gravității se face de la caz la caz pentru fiecare tip de încălcare, ținându-se seama de toate circumstanțele relevante din speță. Pentru a decide nivelul proporției din valoarea vânzărilor care trebuie luat în considerare într-un anumit caz, Comisia ține seama de un anumit număr de factori, precum natura încălcării, cota de piață cumulată a tuturor părților în cauză, întinderea geografică a încălcării și punerea în aplicare a încălcării.
- 132 În plus, potrivit unei jurisprudențe constante, gravitatea încălcării trebuie să facă obiectul unei aprecieri individuale. Astfel, pentru stabilirea cuantumului amenzilor, trebuie să se țină seama de durata încălcării și de toate elementele de natură să fie luate în considerare la aprecierea gravității acesteia, cum ar fi comportamentul fiecărei întreprinderi, rolul avut de fiecare dintre ele în instituirea practicilor concertate, profitul pe care l-au putut obține din aceste practici, dimensiunea lor și valoarea mărfurilor în cauză, precum și riscul pe care încălcările de acest tip îl reprezintă pentru Uniune (a se vedea Hotărârea din 8 decembrie 2011, KME Germania și alții/Comisia, C-272/09 P, EU:C:2011:810, punctul 96 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 26 septembrie 2018, Infineon Technologies/Comisia, C-99/17 P, EU:C:2018:773, punctul 196 și jurisprudența citată). Printre aceste elemente figurează și numărul și intensitatea comportamentelor anticoncurențiale (a se vedea Hotărârea din 26 septembrie 2018, Infineon Technologies/Comisia, C-99/17 P, EU:C:2018:773, punctul 197 și jurisprudența citată).
- 133 În speță, trebuie arătat că, în decizia atacată, Comisia a concluzionat în sensul existenței unei încălcări unice și continue care acoperea întregul teritoriu al SEE și care consta în acorduri și/sau practici concertate ce aveau ca obiect coordonarea politicilor de prețuri în ceea ce privește furnizarea de condensatori electrolitici din aluminiu și din tantal (a se vedea punctele 10 și 11 de mai sus). Comisia a reținut răspunderea reclamantei pentru această încălcare unică și continuă, însă fără ca răspunderea acesteia să se extindă la reuniunile CUP, în privința cărora Comisia a considerat că participarea reclamantei nu fusese dovedită (a se vedea punctul 18 de mai sus).
- 134 Ținând seama de aceste împrejurări și în special de natura și de întinderea geografică a încălcării, Comisia a stabilit proporția din valoarea vânzărilor care trebuie luată în considerare pentru gravitatea încălcării la nivelul de 16 % (a se vedea punctul 26 de mai sus).
- 135 În plus, Comisia a acordat reclamantei și societății Nec o reducere de 3 % din cuantumul de bază al amenzii ca urmare a faptului că participarea lor la reuniunile CUP nu era dovedită și că nimic nu dovedea că avuseseră cunoștință despre acestea (a se vedea punctul 29 de mai sus).
- 136 Rezultă că, în speță, într-o primă etapă, Comisia a aplicat un coeficient de gravitate a încălcării de 16 % și că, într-o a doua etapă, aceasta a apreciat comportamentul individual al reclamantei și i-a acordat, în temeiul circumstanțelor atenuante, o reducere de 3 % a cuantumului de bază al amenzii ca urmare a faptului că participarea sa la reuniunile CUP nu era dovedită.
- 137 Această apreciere a Comisiei nu poate fi repusă în discuție de argumentele reclamantei.

- 138 În primul rând, contrar celor susținute de reclamantă, abordarea Comisiei constând în luarea în considerare a neparticipării reclamantei la reuniunile CUP drept circumstanțe atenuante nu este contrară jurisprudenței.
- 139 Pe de o parte, trebuie arătat de la bun început că, potrivit jurisprudenței Curții, Comisia poate lua în considerare gravitatea relativă a participării unei întreprinderi la încălcare și împrejurările specifice ale cauzei fie atunci când apreciază gravitatea încălcării, în sensul articolului 23 din Regulamentul nr. 1/2003, fie cu ocazia ajustării quantumului de bază în funcție de circumstanțe atenuante și agravante. Acordarea unei astfel de opțiuni Comisiei este conformă cu jurisprudența amintită la punctul 132 de mai sus, având în vedere că impune, în orice situație, să se țină seama, pentru stabilirea quantumului amenzii, de comportamentul individual adoptat de întreprinderea în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 2013, Team Relocations și alții/Comisia, C-444/11 P, nepublicată, EU:C:2013:464, punctele 104 și 105, și Hotărârea din 26 ianuarie 2017, Laufen Austria/Comisia, C-637/13 P, EU:C:2017:51, punctul 71 și jurisprudența citată).
- 140 Astfel, chiar presupunând că punctele 135-138 din Hotărârea din 16 noiembrie 2011, Sachsa Verpackung/Comisia (T-79/06, nepublicată, EU:T:2011:674), și punctele 62, 63 și 65-67 din Hotărârea din 10 octombrie 2014, Soliver/Comisia (T-68/09, EU:T:2014:867), vin în susținerea poziției reclamantei, potrivit căreia neparticiparea sa la reuniunile CUP ar fi trebuit să fie luată în considerare la stabilirea coeficientului de gravitate al încălcării, iar nu ca circumstanță atenuantă, această abordare nu este susținută de jurisprudența Curții citată la punctul 139 de mai sus, confirmată ulterior pronunțării hotărârilor Tribunalului menționate anterior. Astfel, din această jurisprudență reiese că Comisia dispune de o marjă de apreciere pentru a ține seama de comportamentul individual al unei anumite întreprinderi în oricare dintre aceste etape de calcul al quantumului amenzii.
- 141 Trebuie adăugat că, în temeiul principiului egalității de tratament, în sensul jurisprudenței amintite la punctul 99 de mai sus, luarea în considerare, pentru aprecierea gravității unei încălcări, a diferențelor dintre întreprinderile care au participat la aceeași înțelegere, în special în raport cu întinderea geografică a participărilor lor respective, nu trebuie să intervină în mod necesar la stabilirea coeficienților „gravitatea încălcării” și „quantumul adițional”. Aceasta poate interveni și într-un alt stadiu al calculului quantumului amenzii, precum în cadrul ajustării quantumului de bază în funcție de circumstanțele atenuante și agravante, în temeiul punctelor 28 și 29 din Orientările din 2006.
- [omissis]
- 145 În al doilea rând, trebuie arătat că reclamanta nu poate fi urmată atunci când susține că Comisia a considerat-o răspunzătoare pentru o încălcare „pe care nu a săvârșit-o”.
- 146 În această privință, trebuie amintit mai întâi că reclamanta nu solicită anularea deciziei atacate în ceea ce privește faptul că prin aceasta se reține răspunderea sa pentru încălcarea în cauză, ci în măsura în care prin aceasta i se aplică amenzi.
- 147 În continuare, trebuie constatat că neparticiparea reclamantei la reuniunile CUP nu schimbă nicidecum faptul că reclamanta a participat la o încălcare de aceeași natură și de aceeași întindere geografică precum cea a celorlalți participanți la înțelegere.

- 148 Astfel, după cum reiese din cuprinsul punctelor 12 și 13 de mai sus, înțelegerea în cauză era organizată prin intermediul unor reuniuni multilaterale care se țineau la nivelul superior al direcției de vânzare și al conducerii, precum și prin intermediul unor contacte bilaterale și trilaterale ad-hoc între părți. Reuniunile multilaterale menționate, care aveau loc lunar sau o dată la două luni între anii 1998 și 2012, erau organizate succesiv sub numele de „reuniuni ECC”, „reuniuni ATC”, „reuniuni MK” și „reuniuni CUP”. Reuniunile CUP erau reuniuni paralele cu reuniunile MK, desfășurate în completarea acestora, și erau „reuniuni neoficiale” ale reuniunilor MK, întrucât erau organizate în general la o săptămână după cele din urmă. Or, deși participarea reclamantei la reuniunile CUP nu a fost dovedită, este cert că reclamanta a participat la alte reuniuni, în special la reuniunile MK.
- 149 În acest context, întrucât reclamanta a participat la marea majoritate a reuniunilor multilaterale prin intermediul cărora era organizată înțelegerea în cauză, simplul fapt că nu a participat la reuniunile CUP nu poate modifica natura sau întinderea geografică a încălcării sale. Prin urmare, reclamanta susține în mod greșit că întinderea încălcării care i-a fost imputată ar fi diferită de cea a încălcării imputate celorlalți participanți la înțelegere.
- 150 În sfârșit, în ceea ce privește coeficientul de gravitate aplicat prin decizia atacată, trebuie amintit că, în general, proporția din valoarea vânzărilor luată în calcul se fixează la un nivel de maximum 30 % (a se vedea punctul 21 din Orientările din 2006). De asemenea, pentru a decide proporția din valoarea vânzărilor care trebuie luată în considerare într-un anumit caz în limita acestor 30 %, Comisia ține seama de un anumit număr de factori, precum natura încălcării, cota de piață cumulată a tuturor părților în cauză, întinderea geografică a încălcării și punerea în aplicare sau nu a încălcării (punctul 22 din Orientările din 2006). Dat fiind că restrângerile cele mai grave ale concurenței, precum acordurile orizontale de stabilire a prețurilor, trebuie să fie sever sancționate, proporția din vânzări luată în calcul pentru astfel de încălcări se situează în general la limita superioară a intervalului (punctul 23 din Orientările din 2006).
- 151 În speță, Comisia a stabilit coeficientul de gravitate la 16 %, ținând seama, pe de o parte, de faptul că „aranjamentele” orizontale de coordonare a prețurilor se regăseau, prin însăși natura lor, printre cele mai grave încălcări ale articolului 101 TFUE și, pe de altă parte, că înțelegerea cuprindea întregul teritoriu al SEE (a se vedea punctul 26 de mai sus). Astfel, această cotă a fost stabilită la o valoare puțin mai mare decât jumătatea scării coeficientului de gravitate, care poate ajunge până la 30 % din valoarea vânzărilor. În aceste împrejurări, ținând seama de natura și de întinderea geografică a încălcării, nu se poate considera că coeficientul de gravitate de 16 % nu ar fi adecvat sau ar fi prea ridicat în raport cu gravitatea încălcării săvârșite de reclamantă pentru simplul motiv că aceasta nu a participat la reuniunile CUP.
- 152 Din toate cele ce precedă rezultă că faptul că, în speță, Comisia a aplicat un coeficient de gravitate de 16 % pentru toți participanții la înțelegere și a ținut seama de neparticiparea reclamantei la reuniunile CUP acordându-i o reducere a cuantumului de bază al amenzii în temeiul circumstanțelor atenuante nu poate constitui o încălcare nici a articolului 23 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003, nici a principiului răspunderii personale.
- 153 În consecință, al doilea motiv trebuie înlăturat.

[omissis]

Cu privire la concluziile prin care se solicită reducerea cuantumului amenzilor aplicate reclamantei

156 Cu titlu subsidiar, reclamanta solicită Tribunalului să își exercite competența de fond pentru a recalcula sau chiar a reduce cuantumul amenzilor care i-au fost aplicate. Reclamanta susține că amenzile trebuie recalculate, pe de o parte, utilizând în acest calcul media vânzărilor realizate de aceasta în SEE pe întreaga perioadă a încălcării pentru care sunt disponibile date și, pe de altă parte, aplicând o reducere de cel puțin 3 % a coeficientului de gravitate.

[omissis]

166 În primul rând, în ceea ce privește cererea reclamantei prin care aceasta solicită Tribunalului să recalculeze valoarea vânzărilor relevantă pentru calcularea cuantumului de bază al amenzii, trebuie arătat de la bun început că reclamanta nu prezintă o alternativă veritabilă față de criteriul care figurează la punctul 13 din Orientările din 2006, utilizat de Comisie. Astfel, perioada indicată de reclamantă pentru stabilirea unei valori „medii” a vânzărilor, și anume cea cuprinsă între august 2007 și martie 2012, pare să fi fost aleasă de reclamantă pentru simplul motiv că este vorba despre perioada pentru care sunt disponibile date.

167 În aceste împrejurări, raționamentul reclamantei nu poate fi urmat atunci când propune aplicarea unui criteriu pentru determinarea valorii vânzărilor care, pe de o parte, nu oferă nicio indicație care să permită să se garanteze că valoarea vânzărilor astfel calculată va fi reprezentativă pentru dimensiunea și pentru puterea sa economică sau pentru întinderea încălcării și, pe de altă parte, nu permite respectarea principiului egalității de tratament, astfel cum admite, de altfel, reclamanta însăși (a se vedea punctul 49 de mai sus).

168 Astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 112 și 113 de mai sus, criteriul ultimului an complet de participare la încălcare a fost aplicat, în speță, în mod coerent și obiectiv în privința tuturor participanților la înțelegere care se află într-o situație comparabilă sau identică. În plus, rezultă că, în ceea ce privește societățile Elna și Nippon Chemi-Con, acestea au încetat să vândă condensatori electrolitici din tantal înainte de încetarea participării lor la încălcare, aflându-se, ca urmare a acestui fapt, într-o situație diferită de cea a celorlalți șapte participanți la încălcare.

169 În consecință, faptul că Comisia a utilizat un alt an pentru a stabili valoarea vânzărilor de condensatori electrolitici din tantal efectuate de Elna și de Nippon Chemi-Con se dovedește în speță justificat în mod obiectiv de situația diferită a celor două întreprinderi, care încetaseră să vândă acest tip de condensatori înainte de încetarea participării lor la încălcare. În acest context, nici Comisia, nici Tribunalul nu pot aplica criteriile identice unor situații diferite fără ca valoarea vânzărilor reținută să nu subestimeze importanța economică a încălcării (a se vedea punctele 116 și 118 de mai sus).

170 Așadar, modificarea stabilirii valorii vânzărilor care este relevantă pentru calculul cuantumului de bază al amenzii reclamantei, astfel cum a fost stabilită în decizia atacată, nu poate fi justificată, în special în temeiul egalității de tratament și al proporționalității.

[omissis]

182 Prin urmare, concluziile privind reducerea cuantumului amenzilor aplicate reclamantei trebuie respinse și, pe cale de consecință, acțiunea trebuie respinsă în totalitate.

[*omissis*]

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a noua extinsă)

declară și hotărăște:

- 1) Respinge acțiunea.**
- 2) Tokin Corp. va suporta propriile cheltuieli de judecată, precum și pe cele ale Comisiei Europene.**

Costeira

Gratsias

Kancheva

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 29 septembrie 2021.

Semnături